

GYÜMÖLCSKERTÉSZ.

A KÖZSÉGI FAISKOLÁK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hónap 10.-én és 25.-én.

KIADJA A MAGYAR KIR. FÖLDMÍVELÉSÜGYI MINISTER.

Szerkeszti: rudinai MOLNÁR ISTVÁN,

ministeri tanácsos, orsz. gyümölcsészeti és fatenyésztési ministeri biztos.

Előfizetési ára egész évre úgy községeknek, mint magánosoknak két korona, mely a lap kiadóhivatalának: Schmid Sándor könyvnyomdájának, Budapest, VI., Új-utca 3. egyszerre küldendő be. Szerkesztőség: Budapest, I. kerület, Ménesi-út 45. szám.

A m. kir. Belügyministerium 1891. évi 33,881. számú rendelete szerint e közlönyre minden község előfizetni tartozik. — A m. kir. Vallás- és közoktatásügyi Ministerium 20,899/1891. szám alatt az összes felekezeti hatóságoknak ajánlotta.

Tartalom. — *Hivatalos rész:* Gyümölcs-feldolgozó gépek kikölcsonzése. — Pályázat a Csányi-féle dinnyedíjra. — *Nem-hivatalos rész:* A közönyösség oka. — Angyal Dezső királyi tanácsos muskatály-szőlő. (Képpel). — A községi faiskolákról. — Kertészeti tapasztalatok. (Kajszibarackfák oltása. Házatlan csigák irtása.) — A barackfák mézga-betegségéről. — *Közhasznú kérdések és feleletek.* — *Vegyes közlemények.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.* — *Betöltendő állások és ajánlközások.*

HIVATALOS RÉSZ.

48535.
VIII.-3. szám.

Hirdetmény

a gyümölcs-feldolgozó gépek kikölcsonzése tárgyában.

A gyümölcsértékesítés előmozdítása céljából egyes oly községeknek, valamint egyesületeknek és szövetkezeteknek, melyek a folyó évben nagyobb gyümölcsstermést várnak s azt friss állapotban kellő árban értékesíteni nem tudják, másrészt pedig anyagilag nincsenek abban a helyzetben, hogy gyümölcs-feldolgozó gépeket maguk beszerezhessenek, hajlandó vagyok a rendelkezésemre álló Simon-féle cidermalmokat és Mabile-féle almabor-sajtókat, valamint Ryder-féle amerikai vándoraszalókat, nemkülönben Győry-féle talyigára szerelt szeszfőző készülékeket 3—6 heti használatra ingyen engedélyezni, ha eziránti kérvényeiket legkésőbb folyó évi július hónap 15.-éig hozzám betértesztik.

Ez alkalommal megjegyzem, hogy a kikölcsonzott gépek szállítási költségeit az érdekeltek tartoznak viselni, továbbá, hogy ezen szeszfőző készülékeket borseprő és szőlőörköly lefőzésére használni nem szabad.

Tekintettel a rendelkezésem alatt álló gépeknek és eszközöknek aránylag korlátolt voltára, már eleve is figyelmeztetem az érdeklődő községeket

és szövetkezeteket, hogy azokat első sorban oly községeknek és szövetkezeteknek fogom rendelkezésre bocsátani, melyek vidékein tényleg tömeges és friss állapotban nem értékesíthető gyümölcsstermés várható.

Ezen szállítható és csak használatra átengedhető gépeken és készülékeken kívül hajlandó vagyok nagyobb szilvatermő községeknek mintegy 600 K értékű Casenille-féle aszalókat teljesen ingyen tulajdonukba bocsátani, ha ily aszalóknak mintegy 200—300 koronát kitevő építési költségeit elvállalják, s azok használatára vonatkozó hozandó szabályzatukat jóváhagyás végett hozzámm felterjesztik.

Budapest, 1907. évi május hónap 15.-én.

M. kir. földművelésügyi minister.

48529/907.

Pályázati hirdetmény.

Heves-vármegye Csány községében a konyhakertészet emelésére Csányi Ágoston által tett alapítványból az 1907. évre 80 (nyolevan) korona pályadíj kerül kiosztásra.

Ezen díjra pályázhatik minden Csány községi lakos, aki zöldség-, illetve dinnyetermesztéssel foglalkozik.

A pályadíj odaitélésénél a fősúly a dinnye- és káposztatermesztés terén elért legnagyobb sikerre lesz fektetve.

Mindazon esányi lakosok, akik a fent kiírt díj elnyerésére pályázni óhajtanak, ezen szándékukat a bírálat alá veendő kert avagy földrészlet megjelölése mellett 1907. évi július hónap 10.-éig a községi elöljáróságnál tartoznak bejelenteni.

A pályázóktól megjelölt földeket kiküldött szakközegem fogja megtekinteni és megbírálni, mely bírálat eredményéhez képest fog a pályadíj egészben vagy több részletben kiosztatni.

Oly dinnyetermesztők, akiknek telepén a szemle alkalmával tök avagy uborka találtatik, a pályázatból már előre kizáratnak. Két egymásután következő évben ugyanazon pályázó díjban nem részesíthető.

Ha díjazásra érdemes pályázó a folyó évben nem találkoznék, a pályadíj a jövő évben fog esetleg kiosztatni.

Budapest, 1907. évi május hónap 12.-én.

M. kir. földművelésügyi minister,

NEM-HIVATALOS RÉSZ.

A közönyösség oka.

Aki nem olvasta e lapnak „A néhai való Bereczki Máté és a hernyóirtás” című cikkét, az nagy mulasztást követett el, ha módjában volt megtenni.

Engem a cikknek következő része megragadott:

„Szegény néhai való, jó Bereczki! Mint látod, van törvényünk olyan, amilyent csak lelked kívánt: de van-e köszönet benne?”

„Néhai Bereczki kívánta, hogy a mulasztásért legyen felelős a törvényt végrehajtó tisztviselő is és mulasztás esetén, akár kihirdeteskor, akár ellenőrzéskor, érje büntetés őt is. Ez ma már megvan és van eset is, hogy ilyen mulasztó közigazgatási tisztviselőt csakugyan érte is a büntetés.”

„Nos akkor hol van a hiba? Megmondom. Egyedül a gyümölcstermesztők zömében, azokban, akik panaszkodnak, akik még most is ott tartanak, hogy mindent tegyen helyettök a mindent orvosló, mindent pazar kézzel adományozó, de mindig szeszélyes idő és a bizonytalan jövő.”

Erre én is azt mondom, amit a cikk írója, a kiváló szakember: „Addig, míg ez így lesz, ne várjunk javulást. A törvény s annak drákói szigora, a törvényt végrehajtó tisztviselőknek lelkiismeretessége, a törvény végrehajtásának

mikéntjét tanító szakembereknek buzgósága — mind hiába való, ha a legérdekeltebb fél meg nem mozdul.”

S miért nem mozdul és mikor mozdul meg a legérdekeltebb fél?

Azért nem, mert az az intézmény, mely rá hivatva van, nem serkenti; vagyis csak akkor történik meg e téren kedvező fordulat, ha a gyümölcstermesztők zömének iskolája, a népiskola valóban a nép iskolája lesz, ha a népet hivatásának betöltésére előkészíti.

A gyümölcstermesztők zöme a népiskolán kívül más iskolát nem lát; amit ott hall, lát, tanul a gyümölcstermesztés köréből, azt viszi magával az életbe. Sajnos, hogy mondanunk kell: jelenleg még a nép fia a népiskolából vajmi kevés, olykor semmi tudományt sem visz magával az életbe, amely a gyümölcskertészet körébe tartozik. Pedig azok, akik a népnevelésünk alapját rakták le, a népoktatási alaptörvény megalkotói, erről az ágról sem feledkeztek meg, azért vették föl a törvénybe, mint kötelezett tantárgyat: a gyakorlati útmutatásokat a mezői gazdaság és kertészet köréből; azért rendeli el a törvény, hogy a népiskolai tanítónak legalább egynegyed holdnyi kertje legyen. Talán sokan azt vallják, hogy a kert a tanító fizetéséhez tartozik; ezt én nem tagadom, de a törvény alkotói bizonyára avval a szándékkal gondoskodtak az iskolai kertről, hogy *a tanítónak legyen tere a tanultakat gyakorlatilag bemutatni.*

Hogy az iskolai kertben a mezőgazdaság minden ágát nem lehet művelni, azt minden gyakorlati ember tudja; de hogy *az iskolai kertben — a gyümölcskertészeztől tanítottaknak valósítva kell lenniök,* az iránt nem lehet kétség.

Amint tudjuk, a tanításnak és különösen az eleminek legfőbb elve az, hogy *szemléltető legyen és amellettt gyakorlati.* A gyümölcskertészeti oktatást az iskolai kertben kell szemléltetni és gyakorlativá tenni. Ez az egyik feladat. A másik pedig az, hogy a gyümölcskertészet iránt mutatózó *közönyösséget* a népiskola kertjében *meg kell törni* és pedig olyan tanítással, melylyel egyszerűsmind *megszeretteljük* a növendékekkel ezt a közigazdaságunkra oly fontos foglalkozást.

Míg népünk nem fogja *szerezni* a gyümölcsfákat, addig a legszigorubb intézkedéseknek sem lesz foganatjuk; hacsak nem az, ami egy helyen megtörtént, hogy a megbüntetett tulajdonos kivágatta gyümölcsfáit.

A népiskola kertjében el kell vetni a

gyümölcskertészet iránti szeretetnek magvát. Az iskolakertben lássa a gyermek, hogyan *kell* a fákat szeretni és *miért*? Erre céloz a közoktatási miniszterünknek: a fák és madarak napjának megtartásáról szóló rendelete. De téved, aki azt hiszi, hogy évenként egy ünnepélyes nappal megoldjuk a feladatot. Minden alkalmat fel kell használnunk ezen szeretet ápolására. S erre jobb eszközt keresve sem találunk az iskolakertnél.

A tanfelügyelők iskolalátogatásaik alkalmával ne csak azt vizsgálják: hogyan írnak, olvasnak, számolnak a gyermekek, mit tudnak a sok tantárgyból, melyekből az életben értékes dolgot keveset vihetnek magukkal; hanem nézzék meg, hogy *milyen állapotban* van az iskolakert, vagyis a tanító kertje? És ha mulasztást tapasztalnak, legyenek következetesek azon követelésünkben, hogy az iskola kertje megfeleljen törvényszabta céljának; az eredmény megállapításában, a tanító munkájának megbírálásánál az iskolakert állapotát is vegyék számba.

Igaz, hogy a mostani körülmények között a tanfelügyelők csak részben felelhetnek meg ennek a követelménynek, mert nincs idejük, hogy évenként figyelemmel kísérjék a tanítónak az iskolakertben kifejtett munkálkodását; de reményünk van, hogy az állapot jobbra fordul. Amennyiben közoktatásügyi miniszterünknek egyik terve az, hogy a tanfelügyelők hatáskörében csak a népiskolákat hagyja meg, hogy a szakfelügyelet lehetőleg valósítva legyen.

(Sárosfa.)

Zádor Gyula.

Angyal Dezső kir. tanácsos muskatályszőlő.

Muscat Lahnes Perfection × Muscat Hamburg black.

(28. sz. ábrával.)

Ez új szőlőfajta *tökéje* erős és magas növésű, lombozata dús, kuszált állású. *Fája* vékonyas, hosszasan ívelt, rügyei keskeny kúpalakúak. *Levele* közepes, erősen nyílt vállú, hosszas szív alakú. *Öblei* sekélyek, éle igen sűrűn fűrészes. *Sejtszövege* tömör, felülete kissé bőrszerűen redős.

Fürtje nagy, közepesen tömör, alakja szabályos pyramis; szára hosszú. *Bogyói* nagyok, gömbölyűek, sötétkék színűek, erősen hamvasak. *Húsuk* ropogós, magasfokú muskotályzamattal. *Ízében*, zamatjában a Muscat Lahnes Perfection

és a Muscat Hamburg black minden kelleme és nemessége összpontosul. *Érik* szeptember II.-ik felében. A legtartósabb és legtermékenyebb szőlőink egyike; igazi kiválóság.

A fürt hossza 21 centiméter, szélessége fent 17 centiméter.

(Kecskemét.)

Mathiász János.

A községi faiskolákról.

(A faiskola-kezelő tanító urak szives figyelmébe ajánlva.)

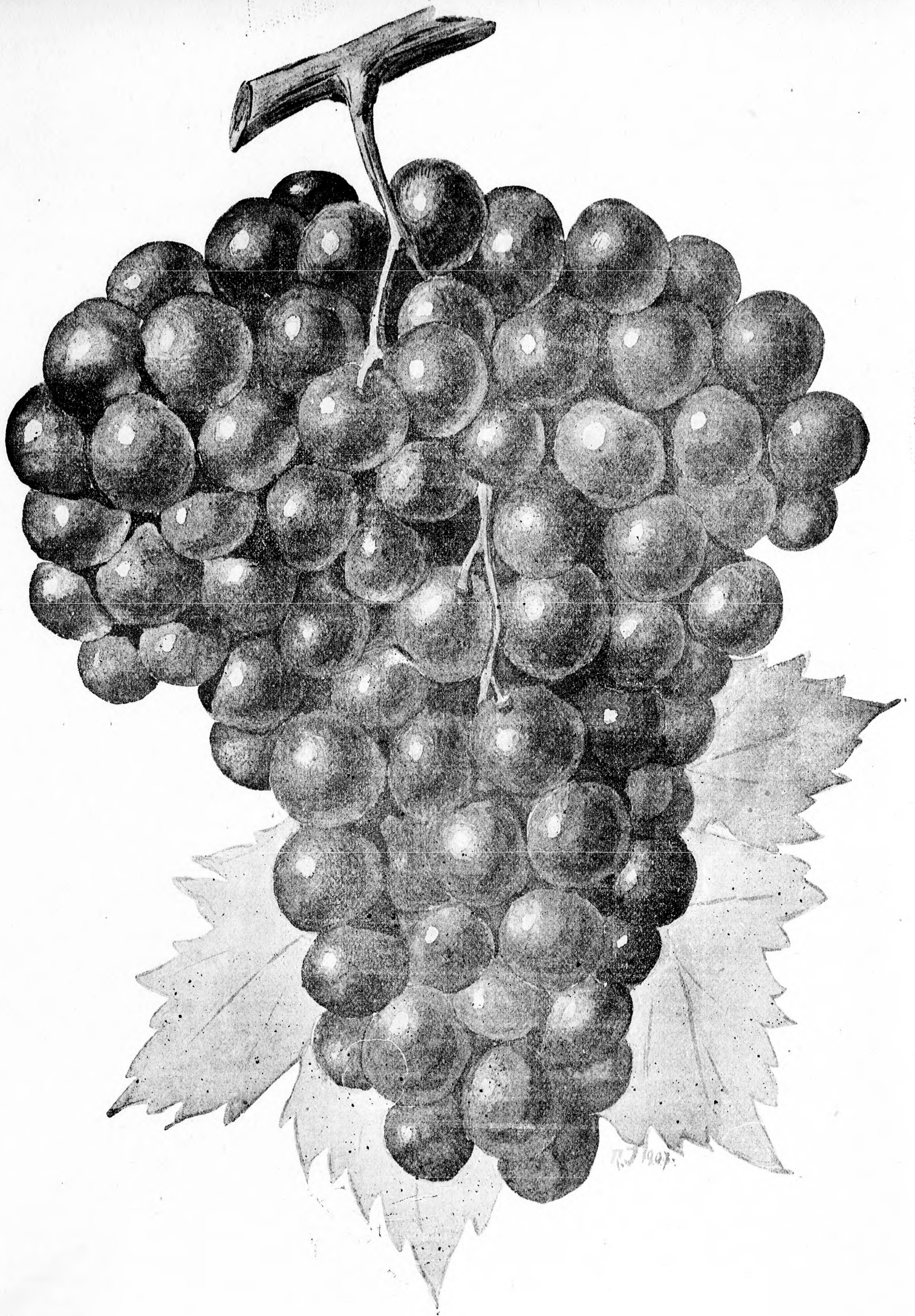
Utazásaim alkalmával mindig juttatok időt a községi faiskolák megtekintésére. Így, mondhatom, elég szép számú faiskolát volt alkalmam tanulmányom tárgyává tehetni.

Ezen faiskolákban látott hibákról óhajtok egyet-mást elmondani, hogy az egyes munkák keresztülviteli módjának megismerése után kiküszöbölhessük az eddig elkövetett hibákat és legalább részben — más kárán okulva — ne essünk bele.

Egyik faiskolában például az összes oltványok mind ki voltak karózva, akár volt reá szükség, akár nem. Pedig a faiskolában az oltványnak nincs szüksége karóra, meg tud az állni a saját lábán is, csak jól kell nevelni a fát. Kivételes esetben alkalmazzuk csak a faiskolában az oltvány mellé a karót. Ugyanis van egy pár (különösen körte-) fajtánk, amelyek nagyon gömbölyűnek nőnek. Tehát, hogy a törzs egyenes legyen, ezeket már fiatal korban kikötözzük. De a karót (illetve csak erősebb gömbölyű pálcát) nem szabad a földbe verni, hanem az oltványra kötjük, úgy, hogy az oltvány mindig szabadon mozoghasson; 2—3 hét múlva megvizsgáljuk ezen kikötött oltványokat, s ha már a karóra nem lenne szükség, úgy eltávolítjuk, vagy pedig a növekvő hajtást még hozzá kötjük. Esetleg a pálcát — ha rövid — lebonthatjuk s az oltványon feljebb újból kiköthetjük, mert az oltvány alsó része már ekkorra megfásul és egyenesen fog állani, tehát már nincs szüksége a karóra.

Ha a karót a földbe verjük és úgy kötjük hozzá az oltványokat, ez esetben mivel az oltvány törzse rögzítve van, nem mozoghat, ennél fogva az oltvány törzse vékony marad; míg a karó feletti rész szabadon mozoghatván, ennél fogva meg is vastagszik. Az így nevelt fa törzse bizony nem bírja meg a fa koronáját, sőt mikor már nagy termőfa lesz, még akkor is a karó támogatására szorul.

Egy másik faiskolában pedig a vadese-

28. abra.

téket 50—60 cm. magasságban oltották be. Mikor ennek okát tudakoltam, azt a feleletet kaptam, hogy ha valamely oltás nem fogamzik meg, akkor csak lejjebb vágja és újból beolthatja akár ötször is, mert kifutja a törzsből. Hát kérem, ez nem helyes spekuláció, két okból. Ha a fákat a szél mozgásba hozza, a fatörzs közepe feszül meg legjobban, tehát egyik-másik fa még idősebb korban is könnyen ketté törhet. Továbbá, aki az ilyen magasan oltott fák fejlődését idősebb korukban az oltási helyen megfigyelte, az észrevehette, hogy némelyik fának a vad része egész vékony marad, a nemes pedig megvastagszik; vagy megfordítva: a vad vastagszik meg és a nemes rész marad vékony. Ez onnan van, hogy nem mindenik fa növése — vastagodása — egyezik meg egymással. Ez nemcsak szépség-hiba, de élettanilag sem helyes, mert a táplálék nehezen vándorol ezen a forradásos, megvastagodott helyen keresztül. Ellenben, ha a gyökérhez nagyon közel oltjuk be a fát, úgy a gyökértő tud alkalmazkodni a nemes részhez, minek folytán ezek arányosan fognak fejlődni.

Ha a fácskát — mint rendesen — a földszínenél oltjuk be és az oltásunk nem sikerül, úgy még felesleges megijednünk, mert az oltás alatt kihajt a vadfa, sőt 5—10 hajtást is hoz. Ezek közül a hajtások közül kiválasztjuk a legjobb helyen levő legerősebb hajtást, ezt meghagyjuk, a többit pedig éles késsel eltávolítjuk. Ez a meghagyott hajtás oly erősen nő, hogy augusztusban beszemezhető, vagy a jövő tavasszal ugyancsak a földszínenél újra beoltható.

Ezen eljárásnak még az is a nagy előnye, hogy új fiatal fát nevelünk és ebben a szemzés, valamint az oltás is sokkal jobban sikerül, mint az öreg elvénuült fában.

A legtöbb községi, sőt öregebb kertészek által kezelt más faiskolákban is még mindig a kézben való oltás járja. Ez már túlhaladott álláspont, régen elhagytuk, mert nagyon drága oltványnevelési mód.

Sokat kívánunk attól a szegény kézben oltott fától. Először gyökerezzen meg, aztán az oltás forrjon össze és még nőjön is. Ezzel szemben, ha én vad fát ültetek ki szemzés alá, az az első évben csak nő s ha augusztus hónapban beszemezem, csak a következő évben fog fejlődni mint oltvány, de akkor oly erősen nő, hogy elhagyja az egy évvel hamarabb kézben készült oltást. Tehát összehasonlítva a két oltási módot: a kézben való oltást két évig kell gondozni, mire

akkora lesz, mint az alvó szemzésből növegyéves oltvány; tehát ha az elsőt két évig, az utóbbit csak egy évig kell nevelni, mint oltványt: úgy itt a különbség pénzbelileg tetemes. Ezen kívül a kézben oltásból csak nagy fáradsággal tudunk oly szép egyenes oltványt nevelni, amilyen a szemzésből nő.

A kézben való oltás hívei azt szokták felhozni, hogy télen legjobban reáérnek oltani és így a téli időt is kihasználják, részben pedig a tanulók ezen gyakorolják az oltást. Igaz ugyan, hogy télen legjobban reáérünk az oltásra, de mint már feljebb kimutattam, mit érünk vele, ha nyáron éppen e miatt kétszer annyi dolgunk lesz? A tanulókat pedig lehet gyakoroltatni helyben való oltással, a meg nem maradt és kipusztult alvó-szemzés pótlásával.

A legtöbb faiskolában még, sajnos, az oltványok törzse rosszul, illetőleg sehogy sincsen nevelve. Az oltványok ninesenek visszavágva, hanem saját tetszésük szerint nőhetnek addig, míg a kívánt törzsmagasságot el nem érik. Nem mondom, hogy egyes erősen növegyéves és vastag vezérhajtást hozó gyümölcsfajtánál ez nem helyes, de általában ezt a *kényelmes* nevelési módot nem szabad követnünk, mert ily nevelés mellett csakugyan szüksége lesz a fának a karóra. Karó nélkül nem bírja a fa törzse a koronát fenttartani.

Hogy az oltványunk törzse erős legyen, feltétlenül vissza kell vágni az 1—2—3-éves oltványokat mindaddig, migcsak a kívánt törzsmagasságot el nem érik. A visszavágás úgy történik, hogy az egy-éves oltványokból $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$ vagy $\frac{3}{4}$ részt levágunk az erősségükhöz képest.

A könnyebb megérthetés kedvéért, pl. ha az egy-éves oltványunk az oltás felett 5—6 mm. vastag, akkor ezt gyenge oltványnak mondjuk és levágunk belőle $\frac{3}{4}$ részt; tehát ha 40 cm. hosszú, úgy 30 cm. hosszú vesszőt vágunk le belőle, 10 cm. pedig megmarad. Ha az oltvány 1 cm. vastag, úgy abból $\frac{2}{4}$ részt, azaz felét vágjuk le. Az 1 cm.-nél vastagabb oltványból pedig csak $\frac{1}{4}$ részt kell levágni, mivel ezt már erős oltványnak mondjuk. A második, harmadik és a további éveken mindig a mult évben meghagyott részből kinövegyéves vezérhajtást vágjuk vissza a fenti szabály szerint mindaddig, míg a kívánt törzsmagasságot el nem érjük.

A visszavágás azért szükséges, mert *így erősebb vezérhajtást kapunk, továbbá az oldalrügyek jóformán mind kinönek s hajtás lesz belőlük*;

ezen hajtások vastagodásával a törzs is kénytelen vastagodni, tehát a törzs erős és vastag lesz és így elérjük célunkat.

Ha pedig nem vágjuk vissza az oltványokat, úgy a vezérrügyön kívül legfejebb 3—4 rügy fog csak kihajtani, a többi alva marad; tehát a törzsön nem lesz oldalhajtás, ennél fogva nincs is, ami a törzs vastagodását elősegítené, amiért a törzs vékony és nyurga marad.

Az összes szakemberek mind a visszavágás hívei, a szaktanfolyamokon mindenütt az oltványok visszavágását tanítják és mégis alig találtam egy—két faiskolát, ahol ezen rendszer szerint nevelik a fa törzseit.

A visszavágással kapcsolatban meg kell még emlékeznem a fiatal hajtások kikötözéséről is. Tudva levő dolog, hogy az oltványok visszavágásakor a meghagyandó szem felett egy 8—10 cm. hosszú csonkot is hagyunk, hogy a kinövő kis hajtást legyen mihez hozzá kötni és ez által az oltványok törzse egyenes legyen.

A hajtások kikötözését sem végzik helyesen egyik—másik helyen, amennyiben megvárják, míg a hajtások 25—30 cm. hosszúságot érnek és csak azután látnak a kikötözéshez. Igen ám, de ekkorra a hajtások töve már megfásul, sőt a hajtás meggörbülve fölfelé nő. Ezen megfásult hajtásokat pedig rendszeren kikötni már nem lehet, mindenütt marad kisebb-nagyobb görbület; ha pedig egyenesíteni akarjuk, úgy a legtöbb hajtás tőből le fog törni.

Ha tökéletes munkát óhajtunk végezni, úgy mihelyt eléri a hajtások a 8—10 cm. hosszúságot, azonnal lássunk a munkához, mert ilyenkor még puhák és könnyen — minden veszély nélkül — hajlíthatók a hajtások tetszésünk szerint, hogy szépen függélyesen álljanak. Itt a ∞-as alakú kötést mellőzhetjük, csupán egyszerűen körbe vesszük a hajtás legalsó részén a raffiát és szorosán megkötjük. Mintegy 6—8 nap múlva ezen kötést eltávolítjuk, hogy a raffia be ne vágódjék a rohamosan növe hajtásba, különben is a hajtás ekkor már függélyesen áll; de azért fentebb újból hozzákötjük a csonkhoz, hogy esetleg a szél le ne törje — de most már csak lazán.

(Kecskemét.)

Nádas János
kertész-tanító.

Kertészeti tapasztalatok.

1. Kajszi- vagy úgynevezett sárgabarackfák oltásáról kívánok tapasztalásból egyet-mást el-

A kajszi- vagy úgynevezett sárgabarackfák oltásáról kívánok tapasztalásból egyet-mást el-

mondani, kérve azt becses lapjába felvenni, hogy t. olvasótársaim kipróbálhassák azt.

Többször hallottam, hogy a kajszi- vagy úgynevezett sárgabarackfák oltásánál, akár ékezéssel, akár héj alá való oltással, akár pedig szemzéssel történjék az: nagyon kevés az eredmény. Ezen sikertelenségnek oka részben az, hogy a szedett vesszők a felhasználásig vagy beszáradtak, megpenészedtek, vagy már hajtásnak indultak; részben pedig az, hogy a szemzéshez szedett vesszőkről a szemzésnél a fásrész nem távolíttatik el a szem lapjáról, ezért — bár a szemlap hozzáferr is az alanyhoz — maga a szem könnyű érintésnél leesik. Tehát a kajszi- vagy úgynevezett sárgabaracknál erre különösen vigyázni kell! Az erősebb vadesemeteket rendszeren héj alá szoktuk beoltani. Mint említém azonban, az oltó-vesszők ezen időig vagy beszáradnak, vagy — mint ez évben is megtörtént — már a fán megfagynak. Ezen bajon úgy szoktam segíteni, hogy a héj alá való oltáshoz június első felében félig beérett zöld oltó-vesszőket (hajtásokat) szedek, ezeknek gyenge részét és levelét visszavágom — a levélszárt meghagyva — s 3—4 szemmel oltom el a frissében vágott vesszőt, hánccsal bekötöm, a vágási lapokat viasszal betapasztom. Ezen művelet után az eredmény jó szokott lenni. Néhány nap múlva az oltó-vesszőn (hajtáson) hagyott levélszárak könnyű érintésnél lepattannak, a szemek fakadnak és őszig szépen beérve az oltvány 3—4 nemes hajtással örvendeztet meg bennünket. Megkísérletem cseresznye-alanynak zöld hajtását zöld nemes hajtással párosítani, ez is sikerült.

2. Házatlan csigák irtása.

Kertemben szerfelett elszaporodott házatlan csigákat, melyek éjjelenként a veteményekben, de különösen a babban, salátában és káposztában nagy kárt okoznak, így pusztítom: Ezen célra üres virágcserepeket borítok le a megtámadott növények közt elszórtan; az éjjeli hivatlan vendégek reggel felé ezen cserepek alá húzódnak. A délelőtti órákban átvizsgálom ezen cserepeket, a beléjük húzódtott csigákat, melyek napra a fedett helyet keresték, meleg vízzel megtöltött edénybe egy pálcika segítségével belepiszkálom, ezután a cserepeket ismét visszaborítom a földre, a meleg vízben elpusztult csigákat pedig a baromfiaknak adom, melyek közül a kacsák különösen kedvelik.

(Sopronhorpács.)

Rasztovich János.
jár. faiskola-felügyelő.

A barackfák mézgafolyása kérdéséhez.

Kodolányi Antal úr e lap május 10-iki számában igen érdekesen írja le, hogy egy esete kapcsán mint gyógyította meg sóska-sav alkalmazásával egy mézgafolyásos kajszibarackfáját; egyben ajánlja is K. úr, hogy hasonló esetekben mások is tegyenek e szerrel kísérletet.

A gyümölcsfák — különösen a barackfák — mézgásodása ellen már hosszú idő óta küzdenek a kertészek és sikerült is néhány szert találniok, melyek a célnak többé-kevésbé megfelelnek. Örvedetes, hogy K. úr az ő önálló vizsgálódásai közben reátalált egy olyan gyógyszerre, mely az ő esetében a célnak tökéletesen megfelelt. És én nemcsak szívesen elhiszem, hogy ez így történt, hanem véleményét megerősíthetem annál inkább, mert a sóska-savról már rég tapasztalták mások is, hogy a mézgásodás ellen sikerrel alkalmazható. Úgy tudom, már B e r e c z k i könyvében is fel van ez említve; azt pedig egész biztosan tudom, hogy V i l l á s y Pál *Gyümölcstenyésztéstana* könyvében, amely 1879-ben látott napvilágot, a sóska-t vagy pedig a kátrányos agyag-keveréket ajánlja az ilyen mézgásos beteg fa gyógykezelésére. Egyike ez tehát az ez ideig ismert és használt legjobb gyógyszereinknek e téren.

K. úr az ő érdekes kis cikkelyében azt is elmondja, hogy a sóska-savval való kísérlete előtt citromsavval kísérletezett, de eredmény nélkül. Én megkísérlem megmagyarázni, hogy miért volt K. úr első kísérlete eredménytelen. Nem azért, mert előzőleg egy gyengébb savat, a citromsavat használta a kísérleténél, hiszen a citromsav erősebb a sóska-savnál és így hatásosabb is, hanem mert előzőleg vagy nem eléggé tisztította meg a fát a beteg részekről, vagy pedig a kísérletre fordított idő — szerinte 2–3 hét — nem volt elegendő arra, hogy a kötés alatt álló beteg szövetek eliminálódjanak és egészséges sarjszövetek álljanak elő. Ez akkor történt meg, amikor K. úr az előző sikertelen műtéten felbosszankodva újból megtisztította a sebet, az elevenig mindent újból kimetszett, sóska-rátévésével sóska-savat bocsátott a beteg testrészeire, kötést alkalmazott, mely kötés *egész a tavaszig* rajtamaradt a fán. Itt van a punctum saliens. Úgy mint az emberi testben a beteg testrésznek nemcsak módot, *de időt is* kell adni, hogy a szervezetből eliminálja az oda nem tartozó alkatrészeket, úgy van ez a növény-pathológiában. Ha tehát a jelen esetben 2–3 hét alatt egy nagy sebést citromsavval begyógyítani K. úrnak nem sikerült, ellenben a gyógyulás bekövetkezett, midőn az új gyógyszernek, a sóska-savnak, már néhány hónapi időt engedélyezett, világos, hogy ez nem a citromsav hatástalanságát és a sóska-sav hatásosságát bizonyítja, hanem csak azt, hogy a sóska-sav az utóbbi esetben *okszerűen* volt alkalmazva. Így alkalmazva, nyilván a citromsav is megtette volna a hatást, valamint nem megfelelő módon alkalmazva, a sóska-sav se hatott volna eredményesen, mert a sóska-savnak, illetőleg a sóska-nak nincs valami kü-

lönleges hatásos tulajdonsága, s csak az az egyetlen előnye, hogy a kertészeknek kezeügyében van.

Váli Ernő dr.

Közhasznú kérdések és feleletek.

30. Kérdés. Almafa-galyat küldök azzal a kérdéssel, minő kártevő van rajta és hogyan kell ellene védekezni? Az itteni kertekben úgyszólván házról-házra lehet találni.

Németjászfalu.

H. Gy.

30. Felelet. **Kagylós paizstetű irtása.** A beküldött almafa-galy tele van *kagylós paizstetűvel* (*Mytilaspis pomorum*), mely az irásjelül használt vesszőnél (,) alig nagyobb. Paizsa szürkés színű és a fertőzés fokához mérten sűrűn vagy gyéribben borítja a héj felszínét. Ez az apró paizstetű-faj petékkel telel át; télen paizsa alatt 70–80 pete van. A tavasszal kikelt fiatal tetvek a fa kérgén telepsznek le és megkezdik a szivogatásukat. A kagylós paizstetű almafán nagyon gyakori, melynek 8–9-éves csemetéit meg is ölheti, de előfordulhat egyéb gyümölcsfákon is. Úgy látszik, az öregebb, 25–40-éves fáknak nem árt.

Általában az apró paizstetvek ellen csak 1–15-éves korú fácskákon kell védekezni, mely abból áll, hogy a fertőzött csemetéket ősszel — levélhullás után — a paizstetvektől megszabadítjuk. Ebből a célból tompa késsel vagy késnek a fokával gondosan lehorzsoljuk a tetveket és utána a fát 12–16%-os petroleum-emulzióval (3–4 liter emulzió és 25 liter víz) megmossuk. Ha sok fáról válnék be, ott a fertőzött fát, összes paizstetves részét bemeszeljük és ezt a meszelést tavasszal — még a lombfakadás előtt — megismételjük. Ennek az a hatása van, hogy az őszi meszelés-kor a mész a tetű paizsát megmarja és a tavaszi meszelés-kor az így csupaszon maradt állatot megöli. Óvó eljárás gyanánt meg kell említeni, hogy a vadcsemeték nemesítéséhez szükséges vesszőket (szemeket) ne szedjük paizstetves fákról, valamint azt, hogy idegenből hozott paizstetves csemetéket ne ültessünk el kertünkben.

Sch.

31. Kérdés. Szíveskedjék az Azalea nevű virág szaporításának és fentartásának módját megírni.

Arad.

K. B.

31. Felelet. **Azalea gondozása.** Az Azalea indica ugyan magról is szaporítható, de ez csak akkor ajánlható, ha új fajták létesítse a cél; ez pedig csak specialistáknak a dolga. A szaporítás leginkább dugványról történik; egyes rosszúl növe fajtákat pedig oltással szaporítanak, amely alkalommal jól növe fajták szolgálnak alanyul. A dugványozást és az oltást leginkább augusztusban szokták végrehajtani; erre a célra az 5–6 levéllel bíró éves (félíg kiérett) hajtásokat használják. A meggyökeresedésre szükséges, hogy

a dugványokat tisztára mosott durva homokba dugdossuk és hogy ezeket — az időjáráshoz képest — naponta 2—3-szor gyengén megpermetezzük és zárt 16—24 C° meleg, félárnyékos helyen tartjuk; a téli hónapokban a hőmérséklet valamivel alacsonyabb is lehet. A dugványok tél folyamán, tavaszig meggyökeresednek és a rákövetkező májusban homokos hangaföldbe a szabadba kiültethetők. Többéves szakszerű tenyésztés után megfelelő Azalea-bokrokat nevelhetünk, megjegyezvén, hogy ez a szaporítás és a további tenyésztés távolról sem oly könnyű, mint a t. kérdező azt talán gondolja. Az Azalea sikeres tenyésztése tisztán csak szakemberek kezeibe való, — hiszen sok kertész nem boldogul még az Azalea nevelésével sem. Vannak helyek, ahol az Azaleák nagyon jól és gyorsan fejlődnek, mert a teljes szakértelem mellett alkalmas föld, víz és fekvés van rendelkezésre; ilyen helyek vannak pl. Dresden, Frankfurt a. M., Hamburg, továbbá Brügge, Gent stb. külföldi városok környékein. Ezen vidékeken a specialista-kertészek az Azaleákat milliószámra tenyésztik és vagononként küldik szét a világ minden részébe. Tudunk szerint hazánkban nincs is kertész, aki az Azalea tenyésztésével rendszeresen foglalkoznék, mert a kicsinyben való foglalkozás nem jövedelmez kellőleg. A hazánkban levő Azaleáknak legalább 99%-a, sajnos, külföldi származású. Mindezekből kitűnik tehát, hogy az Azalea szaporítása és tenyésztése nem laikusok kezeibe való.

Sokkal fontosabb mi ránk nézve — legalább még egyelőre — a kész Azaleákat jó karban megtartani.

E célból első sorban tudnunk kell, hogy az Azalea földlapdájának sohasem szabad teljesen kiszáradnia, viszont a tulságos nedvesség is árt neki. A legtöbb Azalea a laikusoknál szárazságban szenved és ennél fogva levelei megsárgulnak, majd később elhullanak és az Azalea kiszárad és elpusztul. Rendes körülmények között az Azalea minden évben virít, de mivel a gyakori virágzás a cserépbe ültetett példányokat nagyon meggyengíti, ennél fogva tanácsos a tenyésztését úgy irányítani, hogy Azaleáink egyik évben virágozzanak, a másik évben pedig egész erejüket új hajtások fejlesztésére fordíthassák. Éppen e végett szükséges, hogy minden második esztendőben, tél folyamán az összes virágbimbókat kitördeljük, aminek folytán az egészséges példányok sok és dús hajtásokat fejlesztenek, amelyek a rákövetkező esztendőben pompásan virágoznak. Új hajtások fejlesztésekor (tavasszal) az Azaleák páratelt levegőt és félárnyékos kedvelnek, tehát gyakran permetezendők és némileg félárnyékban tartandók. Később azonban — hogy a hajtások jól kiérhessenek — a szabad levegőhöz és napfényhez szoktatandók lassanként. Mint Kelet-Azsiából származó növény, az Azalea télen át 3—6° meleggel is megelégszik, de további virágzás végett melegebb helyen is tartható. Az idősebb példányoknak elég, ha azokat minden második

évben — a hajtás-fejlődés előtt — homokos hangaföldbe szakszerűen átültetjük. *Rd.*

Vegyes közlemények.

(Gy.) **A gyümölcsészeti szakosztály új alelnöke.** Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület gyümölcsészeti szakosztálya folyó évi 5-ik gyűlését — május 15.-én ünnepnap lévén — május 16.-án délután 4 órakor tartotta meg, az egyesület Koronaherceg-utca 16. szám alatti hivatalos helyiségeiben. A gyűlésen, amelyen *Teleki Géza* gróf elnökölt és *Angyal Dezső* tölthette be az előadói tisztelet, kisebb szakügyek elintézésén kívül, alelnököt választottak. Az eddigi szakosztályi alelnök *Czobor László* ugyanis a folyó évi áprilisi közgyűlésen az egyesület alelnökévé választatván meg, az alapszabályok értelmében a szakosztályban elfoglalt tisztségéről lemondott és így új szakosztályi alelnök választása vált szükségessé. A szakosztály jelen volt tagjai szakosztályi alelnökül egyhangúlag *Kakass Kálmán* királyi tanácsost választották meg, akinek nevét t. Olvasóink is bizonyára ismerik ama jeles dolgozatáról, amelyet a szakosztály megbízásából a múlt év folyamán a *gyümölcsösöknek nyújtandó adókedvezések* ügyében szerkesztett és amelyet lapunkban egész terjedelmében közöltünk. Jeles munkatársunkat, új szép hivatásban, a legteljesebb bizalommal üdvözljük és egyben örvendünk a szakosztály szerencsés választásának.

(Gy.) **A kertészet a pécsi országos kiállításon.** A pécsi kiállítás, amely eredetileg kisebb vidéki kiállításnak készült, egész nagyszabású országos ipar- és mezőgazdasági kiállításá nőtte ki magát. A megnyitás, amint azt tudjuk, május 15.-én volt *Frigyes főherceg* és *Izabella főhercegnő* Ö Fenségeik jelenlétében. A földművelésügyi minisztert *Balogh Vilmos* államtitkár képviselte.

Minket a szép és terjedelmes kiállításon legjobban érdekel a kertészeti csoport, amelynek állandó kiállítása részint a mezőgazdasági csarnokban, részint kint a szabadban szemlélhető. A mezőgazdasági csarnokban éppen a bejárattal szemben van a *Budapesti magyar királyi Kertészeti Tanintézet* kiállítása, amely a szakembereket rendkívül érdekelheti. Izléses csoportosításban láthatók itt a gyümölcskertészet köréből a tanintézet telepén lévő, Nap által melegített támfalhajtatók hű modelljei, amelyek feltűntetik: hogyan lehet az ilyen falterületeket nagyobb költség nélkül öszibarack, szőlő és egyéb termények korai termesztésére felhasználni. Láthatók itt egyszerű szőlőhajtatók, melegágyak, aszalók modelljei; alakított gyümölcsfák, szőlőművelési módok, lugasok, fatörzs-karózási és védelmi eljárások, a legkülönböfélé — házilag megkészíthető — kerítések pontos mintái.

a dugványokat tisztára mosott durva homokba dugdossuk és hogy ezeket — az időjáráshoz képest — naponta 2—3-szor gyengén megpermetezzük és zárt 16—24 C° meleg, félárnyékos helyen tartjuk; a téli hónapokban a hőmérséklet valamivel alacsonyabb is lehet. A dugványok tél folyamán, tavaszig meggyökeresednek és a rákövetkező májusban homokos hangaföldbe a szabadba kiültethetők. Többéves szakszerű tenyésztés után megfelelő Azalea-bokrokat nevelhetünk, megjegyezvén, hogy ez a szaporítás és a további tenyésztés távolról sem oly könnyű, mint a t. kérdező azt talán gondolja. Az Azalea sikeres tenyésztése tisztán csak szakemberek kezeibe való, — hiszen sok kertész nem boldogul még az Azalea nevelésével sem. Vannak helyek, ahol az Azaleák nagyon jól és gyorsan fejlődnek, mert a teljes szakértelem mellett alkalmas föld, víz és fekvés van rendelkezésre; ilyen helyek vannak pl. Dresden, Frankfurt a. M., Hamburg, továbbá Brügge, Gent stb. külföldi városok környékén. Ezen vidékeken a specialista-kertészek az Azaleákat milliószámra tenyésztik és vagononként küldik szét a világ minden részébe. Tudtunk szerint hazánkban nincs is kertész, aki az Azalea tenyésztésével rendszeresen foglalkoznék, mert a kicsinyben való foglalkozás nem jövedelmez kellőleg. A hazánkban levő Azaleáknak legalább 99%-a, sajnos, külföldi származású. Mindezekből kitűnik tehát, hogy az Azalea szaporítása és tenyésztése nem laikusok kezeibe való.

Sokkal fontosabb mi ránk nézve — legalább még egyelőre — a kész Azaleákat jó karban megtartani.

E célból első sorban tudnunk kell, hogy az Azalea földlapdájának sohasem szabad teljesen kiszáradnia, viszont a tulságos nedvesség is árt neki. A legtöbb Azalea a laikusoknál szárazságban szenved és ennél fogva levelei megsárgulnak, majd később elhullanak és az Azalea kiszárad és elpusztul. Rendes körülmények között az Azalea minden évben virít, de mivel a gyakori virágzás a cserépbe ültetett példányokat nagyon meggyengíti, ennél fogva tanácsos a tenyésztését úgy irányítani, hogy Azaleáink egyik évben virágozzanak, a másik évben pedig egész erejüket új hajtások fejlesztésére fordíthassák. Éppen e végett szükséges, hogy minden második esztendőben, tél folyamán az összes virágbimbókat kitördeljük, aminek folytán az egészséges példányok sok és dús hajtásokat fejlesztenek, amelyek a rákövetkező esztendőben pompásan virágoznak. Új hajtások fejlesztésekor (tavasszal) az Azaleák páratelt levegőt és félárnyéket kedvelnek, tehát gyakran permetezendők és némileg félárnyékban tartandók. Később azonban — hogy a hajtások jól kiérhessenek — a szabad levegőhöz és napfényhez szoktatandók lassanként. Mint Kelet-Ázsiából származó növény, az Azalea télen át 3—6° meleggel is megelégszik, de további virágzás végett melegebb helyen is tartható. Az idősebb példányoknak elég, ha azokat minden második

évben — a hajtás-fejlődés előtt — homokos hangaföldbe szakszerűen átültetjük. *Rd.*

Vegyes közlemények.

(*Gy.*) **A gyümölcsészeti szakosztály új alelnöke.** Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület gyümölcsészeti szakosztálya folyó évi 5-ik gyűlését — május 15.-én ünnepnap lévén — május 16.-án délután 4 órakor tartotta meg, az egyesület Koronaherczeg-utca 16. szám alatti hivatalos helyiségeiben. A gyűlésen, amelyen *Teleki Géza* gróf elnökölt és *Angyal Dezső* töltötte be az előadói tisztelet, kisebb szakügyek elintézésén kívül, alelnököt választottak. Az eddigi szakosztályi alelnök *Czobor László* ugyanis a folyó évi áprilisi közgyűlésen az egyesület alelnökévé választatván meg, az alapszabályok értelmében a szakosztályban elfoglalt tisztségéről lemondott és így új szakosztályi alelnök választása vált szükségessé. A szakosztály jelen volt tagjai szakosztályi alelnökül egyhangúlag *Kakass Kálmán* királyi tanácsost választották meg, akinek nevét t. Olvasóink is bizonyára ismerik ama jeles dolgozatáról, amelyet a szakosztály megbízásából a múlt év folyamán a *gyümölcsösöknek nyújtandó adókedvezések* ügyében szerkesztett és amelyet lapunkban egész terjedelmében közöltünk. Jeles munkatársunkat, új szép hivatásában, a legteljesebb bizalommal üdvözljük és egyben örvendünk a szakosztály szerencsés választásának.

(*Gy.*) **A kertészet a pécsi országos kiállításon.** A pécsi kiállítás, amely eredetileg kisebb vidéki kiállításnak készült, egész nagyszabású országos ipar- és mezőgazdasági kiállításá nőtte ki magát. A megnyitás, amint azt tudjuk, május 15.-én volt *Frigyes* főherceg és *Izabella* főhercegasszony Ő Fenségeik jelenlétében. A földművelésügyi minisztert *Balogh Vilmos* államtitkár képviselte.

Minket a szép és terjedelmes kiállításon legjobban érdekel a kertészeti csoport, amelynek állandó kiállítása részint a mezőgazdasági csarnokban, részint kint a szabadban szemlélhető. A mezőgazdasági csarnokban éppen a bejáratnál szemben van a *Budapesti magyar királyi Kertészeti Tanintézet* kiállítása, amely a szakembereket rendkívül érdekelheti. Izléses csoportosításban láthatók itt a gyümölcskertészet köréből a tanintézet telepén lévő, Nap által melegített támfalhajtatók hű modelljei, amelyek feltűntetik: hogyan lehet az ilyen falterületeket nagyobb költség nélkül őszibarack, szőlő és egyéb termények korai termesztésére felhasználni. Láthatók itt egyszerű szőlőhajtatók, melegágyak, aszalók modelljei; alakított gyümölcsfák, szőlőművelési módok, lugasok, fatörzs-karózási és védési eljárások, a legkülönböfélé — házilag megkészíthető — kerítések pontos mintái.

Eladó zöldoltvány és Riparia. 10.000 Kövidinka, Szlankamenka, Kreaca, Ol.-Rizling vegyesen ezre 80 kor., 6000 Mézesfehér ezre 90 kor., 3000 O.-Rizling ezre 90 kor., 1000 Ezerjő ezre 90 kor., 1500 Kreaca ezre 90 kor., 800 Kadarka ezre 90 kor., 8000 Chasselas feh. és piros ezre 100 kor., 1200 Passattuti ezre 120 kor., **150.000 sima Riparia portalis II. oszt. isk. v. ült. 5 kor., 20.000 gyök. Riparia portalis I. oszt. dús-gyök. 28 kor., 20.000 gyök. Riparia portalis II. oszt. ültetésre 14 kor.** Ugy az oltványok, mint a Ripáriák fajtiszták. Csomagolás oltványnál 2 kor., Ripáriánál 50 fillér. Előleg $\frac{1}{3}$ rész. **Keszler Béla** bortermelő Nagyszentmiklós. (3)

Kitűnő asztali borok kaphatók 36—40—48 koronás árban Buding Ede szőlőbirtokosnál Nagy-őszön. Részletes árlap ingyen. Sima szőlővessző ezre 5 korona. (4)

Thuja orientalis és pyramidalis szép iskolázott példányok jutányosan kaphatók a nádasladányi kertészetben; Nádasladány, Fejér-vm. (5)

Eladók háromhónapos Belga óriás házi-nyúlakat, 70^m hosszú szülőkötől, darabját 6 koronáért. Copony Ede díszfenyő-faiskolatulajdonos Körmenden. (6)

Eladó szőlőtelep. Alkalmi vétel. Keeske-mét közelében 40-holdas, legkorábban érő esemege- és kitűnő borfajtákkal, 800 bőtermésű fajgyümölcsfával beültetve. Tavaly trágyázva. Szép 3-szobás lakóház, pince, istálló, kocsiszin, prés-ház, vincellérlakások, kutak, viharágyuk és pálinkafőzdével felszerelve. A gyümölcs- és vessző-eladás fedezi az évi munkás-kiadásokat. Haláleset miatt potom 65000 koronáért eladó és azonnal átvehető. Tehermentes. Kedvező fizetési feltételek. Bővebbet Rausch Gyula úrnál Budapest, X. Kőbánya (7)

Csaba gyöngye igen szép gyökeres oltvány, mely már július közepén teljesen érett. 10 drb. 10 korona; mesés szép 2-éves gyökeres oltvány, mely különösen pótlásokra, de új ültetésekre is kiválóan alkalmas, ezre 150 kor.; esemege-fajták 180—250 kor. 1-évesek 140—180 kor. 2-éves gyökeres Monticola 35 kor. ezre Willinger Márton szőlőnagybirtokosnál Zomba (Tolna-m.). (8)

Eladó nagymennyiségű cserébben nevelt, 1—2-éves, nemes, magastörzsű **rózsafa**, ötven fajtában, darabja 1 koronától 1 kor. 20 fillérig, úgyszintén szabad földben nemesített törpe rózsá, darabja 70 fillér. Szabadföldi Yucca filamentosa, drbja 40 fillér, gömb Buxus drbja 30 fillértől 50 fillérig, ezer darab vételnél 10% engedmény. Bednárz Károly városi kertésznél, Ó-Kanizsa, Bácsmegeye. Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik. (9)

Szőlőkaró, oltvány és amerikai vessző-eladás. Különböző fanemekből (akác, tölgy, fenyő) és különböző hosszúságban készült és készí-tendő nagy mennyiségű szőlőkaró, a legjobb bor- és csemegefajú fajtisztá Portalisra nemesített fás, mohás oltványok valamint nagyobb mennyiségű sima és gyökeres Portalis és Rupestris vesszők mérsékelt áráért kaphatók Lőwy Károly szőlőbirtokosnál Pilinyben, posta helyben. (10)

Sodronyfonatokat kerítéseknek olcsón szállítok. **Sodronykerítésfonógép** ára 45, 60, 75 kor. Egyszerű szerkezete miatt kezelése 5 perc alatt megtanulható. **Gőzmosógép** minden háztartásban nélkülözhetetlen. **Gleditschia** és **Akác** sövény-csemeték ára 20 centiméter magasságig 5 kor. 50 cm. magasságig 7 korona, 100 centiméterig 11 korona százanként csomagolva. **Akác-fák** darabja 20 fillértől 50 fillérig. **Maclura** sövény-csemete, gyengébb 8 kor., erősebb 12 korona ezrenként. **Riparia portalis** sima vessző I.-ma 20 kor. II. 12 korona. Gyökeres Portalis I.-a 40, II. 25 kor. ezrenként. Több hazai fajú sima vessző árlap szerint. Árlapot, leírást küld Resch József Sándor, Bács. (Bácska.) (11)

Védjük csemetéinket a nyúlkárok ellen. Az elmúlt télen oly érzékenyen sújtott nyúlkároktól védekezhetünk, ha csemetevédő nádköpenyekkel burkoljuk körül fácskáinkat. Csemetevédő nádköpeny a **széki gazdaszövetség**nél (Szék, Szolnokdoboka-m.) található 120 cm. hosszúságban, 40 cm. szélességben, darabonként 10 fillér árban a szamosújvári vasúti állomásra szállítva. Kívánatra más méretekben is készít és pedig hosszúságban deciméterenként 1 fill., szélességben deciméterenként 2 fill. árkülönbséggel, Ezrenként 10% árengedmény. (12)

Valódi Whyham's Industry finom, majdnem tojásnagyságú gyümölcsű egres, tömeges termesztésre! (Lásd Gyümöleskertész 1898. 11. számát). Hazai termesztés! Bokronként 90 fill. **Francia cseresnye-ribizke** legnagyobb szemű. Kiváló! Bokronként 80 fill. **Laxton Noble** számóca, tojásnagyságú gyümölcse, 100 drb. 6 kor. Tisza gyöngye 3-éves mag, adag 40 fill. Téli dinnye, finom esemege, januárig eláll, adag 80 fill. **Óriásvirágu Fuchsiák**, szegfűk, angol és borostyán Pelargoniumok, leggyönyörűbb színváltozatban. Sétányokra alkalmas vadgesztenyefák 3-4 m. magas, drb.-ként 1 kor. 60 fill. Erős Sophora fák drb.-ként 1 kor. 20 fill. Clapp kedveltje magastörzsű drb.-ként 1 kor. Diófa drb.-ként 1 kor. Amerika csodája legkorábbi borsó kgr.-ként 1 kor. 80. — Nagyogyorófák drb.-ként 80 fill. Megrendelhetők Rupprecht községi faiskola-kezelőnél, Nagyösz (Torontál m.) (13)

Gyümölcs- és szőlőkosár eladás. Azonnali szállításra, legjutányosabb árak mellett, legjobb kivitelben kaphatók: Káhn Testvéreknél Huszton. Minták kívánatra küldetnek 1 kor. 80 fill.-ért utánvétel mellett. (14)

Fajtiszta, fehér Orpington őszi kakas 10 koronáért kapható közjegyzőnél Solymos, posta: Máriaradna. (15)

Betöltendő állások és ajánkozások.

Végzett, nőtlen kertmunkást felfogadok, júniustól vagy júliustól. Jelentkezés Budapesten, I. ker. Mozdony-út 11. Dusóczky. (16)

Kerestetik egy megbízható, a konyha- és gyümölcs- s némileg a virág-kertészetben is jártas kerti munkás, nőtlen. Fizetése lakáson és ételmezezen felül 24 korona havonként. Az állás azonnal elfoglalható. Megkeresések intézendők: Somogyvármegye közpórházához Kapcsosvárott. (17)

Aranyérem
Budapest, 1902.
Alapított 1876.

Unzeitig Ferencz
cs. és kir. udvari szállító

különlegességi gyára
teljes növényházak
építésére és
melegvízfűtése
berendezésére.

BUDAPEST = WIEN,
VIII., Gyöngytyúk-u. 7. XIII/2. Reinigasse 32-34.

Terv- és költségvetést díjtalanul készítenek.
Helyszíni megbeszélés nem lesz felszámítva.

CZULLIK-féle
faiskola és növény-termesztési
intézet

Oroszvár. (Pozsony mellett.)
Mindentéle faiskolacikkek a legjobb minőségben.

Különlegességek:
Dísz és sorfákban, gyümölcsfákban stb.
Nagy készlet. Pontos, azonnali
kiszolgálás. Jutányos árak.

**Árjegyzék kívánatra ingyen és
bérmentve.**

Ára darabonként 42.— korona.

Most jelent meg

tavaszi és szőlőművelési árjegyzékünk
amelyben az összes szőlővédekezési anyagok, eszközök és permetezők jutányos árai fel vannak tüntetve.

Kívánatra ingyen és bérmentve megküldjük a gazdáknak.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Ujdonság.

Szabadalmazva.

ÜVEGHÁZI és MELEGÁGYI ABLAKKERET

vasból és falécből szerkesztve, tehát elpusztíthatatlan, 1 m. széles, 1.50 m. hosszú, darabja csak 5 korona. A keretek tetszés szerinti más méretekben kaphatók. Árjegyzék ingyen és bérmentve kapható:

TÖRÖK IÓZSEF szabadalm. üvegházi és melegágy-kerekgyárban
SZEPES-MINDSZENTEN Szepes-megye.

Vas és fa elpusztíthatatlan.

FAISKOLA - CZIKKEK

u. m. gyümölcsfák, díszfák, fasorfák, díszbokrok, fenyőfélék, rózsák, évelő virágok, spárgagyökerek, csemeték stb. szállítására, valamint kertek alakítására és fasorok ültetésére terv és költségvetés szerint ajánljuk.

PECZ ÁRMIN

CS. és KIR. UDV. MŰKERTÉSZ ÉS FAISKOLA - TULAJDONOS

Budapest, VIII., Kálvária-tér 8.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

FARKAS IGNÁCZ

GYÓGYSZERTÁRA A „MÁTYÁS KIRÁLYHOZ“

KECSKEMÉTEN.

A legolcsóbb és legbiztosabb!

FARKAS-féle HERNYÓIRTÓ

A legolcsóbb és legbiztosabb!

Gyümölcstermesztőkre áldást hozó szer ez, mert nem kell többé a gyümölcsfákat drága napszámmal hernyóztatni — ki úgy a fában, mint a gyümölcsben is tetemes kárt okoz, — hanem május elején, midőn a hernyók már a leveleket pusztítani kezdik, ezen szerrel, melyhez csak tiszta víz szükséges, a gyümölcsfákat jól be kell permetezni. A hernyó ettől néhány nap alatt biztosan elpusztul mind és a fában ezen perettől kezdve többé kárt nem okoz, elvész éhen. Az alma- és szőlőmoly ellen is biztos hatású, utána az alma sem férgesedik meg. Kecskeméten 7 év óta teljes sikerrel használják. Hatásáért felelősséget vállalok. **Ára egy csomagnak** (mely 80 liter vízhez való) útasítással 60 fill. Postán 4 csomagnál kevesebbet nem küldök.

ELISMERŐ IRATOK.

Tekintetes úr!

Kérek Hernyóirtó szeréből 4 adagot, alanti címre, utánvétellel. A múlt évben küldött Hernyóirtó szer jónak bizonyult, melyet bárkinek ajánlani bátorodom. Säär (Heves-m.), u. p. Gyöngyös. — 1901. ápr. 14. Tisztelettel **Kiss István** szabó.

Tekintetes gyógyszerész úr!

Kérek alássan a Farkas-féle Hernyóirtó szeréből 8 adagot, amely 640 liter vízhez való, olyat, minőt tavaly hozattam, mely mindenféle fának jó sikerrel használt. — Szentes (Csongrádm.) III. tized 558. sz. 1901. április 14. Tisztelettel **Bartus István**.

Tekintetes gyógyszerész úr!

Miután Hernyóirtó pora sok fáradságos munkától megkímélt, a múlt évben gyümölcsfáimat teljesen megmentette a hernyóktól. És azt valóban uraságod Hernyóirtó porának köszönhetem. Ennélfogva kérek ismét 5 csomag Farkas-féle Hernyóirtót utánvétellel küldeni. Mindezek után maradok tisztelettel Feketehegy, 1901. április 13.

Bódfisz Benő gyümölcsfaiskolaszerész.

Tek. Farkas Ignácznak úrnak Kecskemét!

Kérem legyen szives soraim vételével azonnal küldeni 8 csomag Hernyóirtó port. Igen felkérem, hogy jó legyen; tavaly igen meg voltam elégedve, minek utána nagy sikert aratott. — Hódmezővásárhely, V. Jókai-u. 1. — 1901. április 16.

Kiváló tisztelettel **Mihály Flórián** gazdálkodó.

Tekintetes gyógyszerész úr!

Kérek abból a Hernyóirtó szerből 8 adagot, mert kitünő hatása van, a hernyót nagyon pusztítja. Szalk-Szent-Márton. **Kenese Lajos** bognár-mester.

Tekintetes Gyógyszerész úr!

Istentől minden jó kívánságomat küldöm s tisztelettel tudatom, hogy a hernyóirtó szerünk, amit a múlt évben hozattunk, elfogyott. Hála Istennek, nagy sikerrel használtuk; szíveskedjék küldeni azonnal 4 csomagot, mert már az egres-bokrok levelesek és ezeknél is kiválóan hasznos. A régi papirosát ide mellékelem, hogy csak ilyet szíveskedjék küldeni. Arát a postán, szokás szerint, utána fizetem. — Polgárdi (Féjér-m.), Batthyányi-utca 388. — 1906. márc. 25.

Maradok tisztelettel

Sebők Imre.